25/3/90

యాసిడ్

ఉర్దూమూలం: నయీమ్ జుబేరీ

అనువాదం: వెలిచేటి సూర్యప్రకాశరావు

దినపత్రిక మొదటి పేజీలో అచ్చయిన ఫొటో అది. 'ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్నారా' అనిపించే నలుగురు చిన్నారి పాపలు ఆ ఫొటోలో వున్నారు. ఏ పాపమెరుగని ఆ పావనమూర్తులు స్వచ్ఛమైన లేత గులాబీలను జ్ఞప్తికి తెస్తున్నారు. ఆ చిట్టి తల్లుల చక్కని కనుబొమలను ముద్దాడాలనే కోరికను బల వంతాన అణచుకున్నాను.

పత్రికలోని వార్తలనిండా మృత్యువూ, ద్వేషం, పైశాచికత్వం తాండవిస్తున్నాయి. దారుణ వార్తా దృశ్యాలనుంచి ఎగసివస్తోన్న పొగ నెమ్మదిగా ఆ ఫొటో చుట్టూ అలము కుంటోంది. ఆ పొగ వాసన దుర్భరం. అది ఒళ్ళు జలదరింపజేసే నరమాంసపు వాసన. నా వెన్నెముకలో జర జర మెరుపులా క్షణ కాలం వణుకు. అదిరిపడి సీటుమీంచి చేతిని వెనక్కి తీసుకున్నాను. పిగిలిపోయిన సీటు ఫోమ్ రబ్బరు నెత్తుటితో తడిసివుంది. సీటు కంటిన మాంస ఖండం నా అరచేతి కంటుకు పోయింది. ఒకటే దుర్వాసన. నాపాదాల కింద నెత్తురు. బస్సు కిటికీ తెరలకంటిన నెత్తురు. బస్సు కప్పును పులిమిన నెత్తురు. ఎల్లెడలా మానవరక్తం రక్తం. సాగుతోన్న బస్సు ఇంజన్ రొద. గుస గుసలు. గుస గుసల నిండా భయం బరువు. ఎవరో పసిబిడ్డ గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్నాడు. జనం కళ్ళలో భయం. రోడ్డు కిరువైపులావున్న పచ్చని చెట్లు కలలోని దృశ్యాల్లా కదిలిపోతున్నాయి. ఎవరికి తెలుసు? ఏ చెట్టు నీడలో ఏ మృత్యువు చల్లగా పొంచి వుందో ఎవరికి తెలుసు?

నేను బస్సుదిగాల్సిన చోటు ఇప్పుడప్పుడే రాదు. అంచేత పేపరు చదవాల్సిందే. కాని ఈ వార్తలంటే నాకెంత జుగుప్స!

మనుషులు ఒకర్నొకరు కసిగా పీక్కొని తినడం మొదలైంది. పత్రికల వాళ్ళు శవాల లెక్కల్లో మునిగిపోయేరు.

క్షతగాత్రుడైన మనిషి గోతిలో పడ్డాడు. సాటి మనుషులే ఆ నిస్సహాయుని శరీరంమీద రాక్షసంగా రాళ్ళు రువ్వుతున్నారు. ఆ రాళ్ళు రువ్వే వాళ్ళలో ముస్లింలున్నారు. హిందువు లున్నారు. సిక్కులున్నారు.

"హే రామ్"

నా సమీపాన కూర్చున్న ప్రయాణీకుడు నిస్సహాయంగా మరోసారి నిట్టూర్చేడు. ఆయన చేతిలోని హిందీ దినపత్రిక వణుకు తోంది.

"ఏమిటి? ఏమయింది?" ఆదుర్దాగా అడిగేను.

"నా స్నేహితుడు..." ఆగి నా వంక వెర్రి చూపొకటి చూశాడు. ఆయన కళ్ళలో దిగ్భ్రాంతి. "నా స్నేహితుడు రణబీర్ సింగ్‌ని... చంపేశారు." అని చెప్పి వార్త మరోసారి చదివి అన్నాడు. "భోంచేసే వాకిట్లో పచార్లు చేస్తోంటే అతన్ని హత్య చేశారట"

బస్సు కిటికీలోంచి ఏదో శూన్యంలోకి చూస్తున్నాడాయన. అకస్మాత్తుగాకన్నీరు పెల్లు బికింది.

"అలాంటి వాడిమీద పగ ఎవరి కుంటు ంది? అందరినీ అభిమానించి, ఆద రించే వాడికి శత్రువులెలా వుంటారు?" దిగులుగా తనలో తాను గొణుక్కుంటు న్నాడు.

చావులు. చావులు. ప్రతీ పంక్తిలోనూ, ప్రతీ పేజిలోనూ ఇవే.

పత్రికను పట్టుకున్న నా వేలి కొసలు కాలుతున్నాయి.

మాటలు. పేజీల్లో అచ్చయిన మాటలు విష క్రిముల మాదిరి పాకుతున్నాయి. మొన దేలిన పాదాలతో ఈ వేలాది విష క్రిములు నా మెదడు పొరలను తవ్వుతున్నాయి. చొచ్చుకుపోయిన ఆ పాదాలు నేను పదిల పర్చుకున్న ప్రతీ మధుర స్మృతినీ పీల్చేస్తు న్నాయి.

ఇక నేను గుర్తుంచుకోవడానికి మృత్యువు మాత్రమే మిగులుతుందేమో.

ఈ విషక్రిములు- ఈ విషాద వార్తలు- జీవితంలోని సౌందర్యాన్నంతటినీ, జీవన మాధుర్యాన్నంతటినీ లేశ మాత్రం విడవ కుండా తుడిచి పెట్టేస్తాయి.

సోదరభావం, ప్రేమ స్నేహం, ఐక మత్యం... హఠాత్తుగా ఇవన్నీ వ్యర్థ పదాలై పోయాయి. మానవ కపాలాల సోపానాల మీదుగా నడిచి ఉన్నతాసనాలను అట్టహాసంగా అధిష్టించే నీచాతి నీచమైన వ్యక్తులు ఈ పదాలనుపయోగించే హక్కును మనమంచి లాగేసుకున్నారు. సమున్నత మేఘశ్రేణిలో తాము పరివేష్టించిన స్థానాలనుంచి వాళ్ళ కిందికి చూడదలచుకోలేదు.

ఈ భీకర ద్వేష సాగరంలో ఏదైనా గడ్డి పోచ దొరికితే పట్టుకుందామని ఆశించేను. కాని నా మిత్రుడు మల్లేశ్వర్ ఆ గడ్డిపోచ సైతం నాకు దక్కకుండా చూస్తున్నాడు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ నవ్వించే ఆ స్థూల కాయుడి మాటల్లో కటువైన నిజాలుం టాయి.

"హిందూ ముస్లింల మధ్య ఆప్యాయత లింకా వున్నాయనుకుంటున్నారా? ఒకళ్ళ నొకళ్ళు ప్రాణప్రదంగా అభిమానించుకునే హిందూ ముస్లింలను చూపండి కాస్త" అని వికటంగా నవ్వి నా వేపు జాలిగా చూశాడు.

"ఎవరికి వాళ్ళే ఒంటరిగా వున్నప్పుడు ఈ రామ్‌చందర్‌లూ, రహీంలమధ్య దూరం విపరీతంగా పెరిగిపోతుంది. ఒకరిమీద మరొ కరికి అనుమానం. ఒకరంటే మరొకరికి భయం, ద్వేషం" అతని నవ్వు మొహంలో నీడలు కదలాడేయి. "చూస్తూండండి. కొన్నాళ్ళు పోతే ఈ రామ్‌చందర్‌లూ, రహీంలూ ఒకర్నొకరు మింగేస్తారు. ఆ రోజు అట్టే దూరంలో లేదు"

"అలా జరిగితే చివరికి మిగిలేదేమిటి?" గాభరాగా అడిగేను.

"పత్రిక లుంటాయి. పదవులూ వుంటాయి"

చేతిలోవున్న పత్రికను విసిరెయ్యాలను కున్నాను. కాని ఆశ్చర్యం. దానికేదో పైశాచిక మైన అయస్కాంత శక్తి వుంది. పత్రిక నా చేతికి అతుక్కుపోయి వూడి రావడంలేదు.

తర తరాలనుంచి ఇరుగు పొరుగున కలిసి మెలిసి జీవించిన మనుషులు ఈనాడు తమ గుమ్మాలకు జేగురు రంగు కొందరూ, ఆకు పచ్చ రంగు కొందరూ వేసుకున్నారు. ఈ రంగులలో వున్నది యాసిడ్. ఇదొక విలక్షణ మైన యాసిడ్. ఉదయంనుంచి రాత్రిదాకా, రాత్రినుంచి వుదయంవరకూ అనుక్షణం వాళ్ల గుమ్మాలముందు ఈ యాసిడ్ చుక్క చుక్కగా పడుతూ పడుతూ ఇక అక్కణ్ణించి వీధిలోకి పొర్లి ప్రవహిస్తుంది. ఆ పైన ఒళ్ళు జలదరింపజేసే నర మాంసపు వాసన ఎగసి, మొత్తం వాతావరణ మంతా అలుము కుంటు ంది. ఇదే జరుగుతున్నది.

నేను నిలువునాగజగజ కంపించిపోయేను. ఏదో ఒకటి చెయ్యాలి. ఇప్పుడే చెయ్యాలి.

దాదాపు రిక్తమైన నా దోసిటిలో యింకా కొన్ని గాథలు మిగిలే వున్నాయి. నా ముస్లిం తండ్రికి ఆయన హిందూ మిత్రుడికీ మధ్య పరిమళించిన మరపురాని స్నేహ సుగంధం ఇప్పటికీ నాకొక స్మృతి శకలమై మిగిలి వుంది.

ఒళ్ళు జలదరింపచేసే కళేబరాలు పడి వున్న ఆ వీధిలోకి వెళ్ళాలనుకున్నాను. నా హృదయాంతరాళంలో అణగారివున్న సౌర భంతో ఆ వీధిలోని దుర్గంధాన్ని హతం చెయ్యాలి. ఆ గుమ్మాలకున్న జేగురు రంగు మీదా, ఆకుపచ్చ రంగుమీదా అవి కనబడ కుండా పవిత్ర ధావళ్యాన్ని పెయింట్ చేస్తాను.

"ఆగండి!"

మల్లేశ్వర్ నన్ను పట్టి వెనక్కి లాగేడు.

"వెళ్ళొద్దు. అక్కడికి వెళ్ళొద్దు. అక్క డున్నది మనుషులు కారు. పిచ్చి కుక్కలు. ఆ రామ్‌చందర్‌ల, రహీంల మృత శరీరాల్లో పాకుతోన్న విష క్రిములు మీ హృదయ కుహరంలో అంతంత మాత్రంగా మిగిలి వున్న మానవతా పరిమళాన్ని సైతం పీల్చేయ్య దలవు. జాగ్రత్త!" హెచ్చరించేడు.

దినపత్రిక యింకా నా చేతికి అతుక్కునే వుంది. చదవక తప్పదు.

ఎన్నో ఘోరమైన వార్తల మధ్య అచ్చ యిన ఆ ఫొటో మరోసారి నా దృష్టిని ఆకర్షించింది. పవిత్ర సుమాల వంటి నలు గురు చిన్నారి పాపలు. అనంతకశ్మల వైతరణి లోతులనుంచి ఆ పవిత్ర సుమాలను దరి జేర్చాలని నా ఆ శాతప్త హృదయం వృథాగా ఆరాట పడుతోంది.

ముద్దులు మూటగట్టిన ఆ నలుగురి ముఖాల చుట్టూ అమాయకత్వపు తేజస్సు.

వారి పేర్లెంత అందంగా వున్నాయి!

"ఆశా, మమత, జోహ్రా, షబానా"

జేగురు రంగునూ, ఆకుపచ్చ రంగునూ అలంకరించుకున్న గుమ్మాలనుంచి వెడలిన రాక్షస హస్తం ఆ నలుగురి ఊపిరినీ నిర్దా క్షిణ్యంగా బలిగొన్నది.

రోగాలను పోగొట్టే 'రాళ్లు'!

బంగారు వెండి నగలలో అనేక రకాల రాళ్ల పొదిగి ధరించడం, అందం కోసం, ఆడం బరం కోసమేననేది సర్వ సాధారణాభి ప్రాయం.

ఉంగరాలలోను-స్త్రీ ఆభరణాల లోనూ నవ రత్నాలను పొదిగించి వాటిని ముక్కున క్కొద్దీ ధరించేవారు- ఆ నవ రత్నాల గుణ గణాలు కొంత మేరకైనా తెలుసుకుని ఉంటారు.

నవరత్నాలలో ఒక్కో రకం రాయి ఒక్కో గుణం కలిగి ఉందనేది ప్రాచీన కాలంలోనే తెల్సుకున్నారు. నాగరికత ప్రారంభ దశ లోనే-అజాటిన్, ఇన్‌కన్ తెగల ప్రజలు నవరత్నాలన్నీ అద్భుతమైన గుణాలను కలిగి ఉన్నాయని నమ్మేవారు- నిజానికి ఉన్నాయి కూడా.

వివిధ రంగులలో ధగ ధగ మనిపించే కిరణాలను ప్రసరింప జేసే నవరత్నాలు ధరిం చడం వల్ల మనిషి శరీరంలో ఉండే అనేక రోగాలు నయమవుతాయంటే ఎంత మంది నమ్మగలరు?

నవరత్నాలను శాస్త్రీయ పరంగా వాడకం ద్వారా పరిశీలించి తెలుసుకున్న పిదప 'రాళ్లు' రోగాలను మాన్పగలవని కొందరు విశ్వసి స్తున్నారు.

సూర్య కిరణాలలో కలిసి ఉండే ఎరుపు, పసుపు, నీలం, ఆకుపచ్చ మొదలైన రంగులు సూర్యకిరణాల ద్వారా మనిషి శరీరంపై ప్రస రించడం వల్ల చర్మంలో రసాయనికమార్పులు జరుగుతాయి. అలాగే నవరత్నాల రాళ్లు కూడా రంగుల కిరణాలను ప్రసరింపజేస్తాయి. శరీర తత్వాన్ని బట్టి ఒక్కో రంగు కిరణం ఒక్కో శరీరానికి ఉపయోగపడుతుంది.

'జయ్' రాయిని వాడడం వల్ల మానసికం గా, శరీర రకం గాను బలం చేకూరుతుంది. అలాగే యువరాల్డ్ (గరుడ పచ్చ) వల్ల శరీరానికి చలవ చేసే తత్వం ఏర్పడి, నరాల వ్యాధులు, శ్వాస కోస, నాడీ మండల వ్యాధులు, విరోచనాలు ఉదర సంబంధ వ్యాధులు నయమవుతాయి.

మానసిక వత్తిడి, చికాకు, కోపం నిరు త్సాహం మొదలయినవి పోవాలంటే 'జయ్' రాయి బాగా పనిచేస్తుంది.

వజ్రం సంగతి అందరికీ తెల్సిందే- రాళ్లన్నింటిలోనూ గట్టిది వజ్రం- దీనిని నగలలో ధరించడమే కాక- అనేక యంత్ర పరికరాలలో ఉపయోగిస్తారు. ఇది ముదురు నీలం రంగులో ఉంటుంది. ఈ వజ్రం అతి మూత్ర వ్యాధికి, సుఖ వ్యాధులకు- చర్మ వ్యాధులకు బాగా పని చేస్తుంది.

'అంబర్'రాయి నిజానికి రాయి కాదు. ఇది ఒక రకమైన జిగురు పదార్థం. దీన్ని వాడితే గొంతు సంబంధ వ్యాధులు, ఉబ్బసం మొదలైన రోగాలు నయమవుతాయి.

'ఎమిథీస్ట్' రాయిని చాలా మంది ఉప యోగిస్తారు. దీనివల్ల మానసికానందం కలుగు తుంది. మంచి నిద్ర పట్టడం జరుగుతుంది. దీనిని రాత్రి పూట దిండు కింద గాని పక్కనే పెట్టుకుని హాయిగా నిద్ర పోతారు.

రూబి-దీనిని కెంపు, మాణిక్యం పద్మ రాగం అనే పేర్లతో పిలుస్తారు. ఇది దానిమ్మ గింజ రంగులో ఉంటుంది. దీని నుంచి లేత ఎరుపు కిరణాలు వెలువడు తుంటాయి. ఈ రాయి వల్ల జ్వరాలు నయమవడం గర్భ సంబంధ వ్యాధులు కీళ్ల వాతలు, పుళ్లు నయమవుతాయి.

మంచి ముత్యాలు శరీరానికి చలవ చేకూర్చడమే కాక మనశ్శాంతి నిస్తాయి. సుఖ నిద్ర కలుగ జేసి, గుండె, గర్భ, నేత్ర సంబంధ వ్యాధులను పోగొడుతాయి.

ఎర్ర పగడం (రెడ్ కోరల్) దీనిని ప్రవాళం అని కూడా పిలుస్తారు. ఇవి శరీ రానికి వేడి కలుగ చేస్తుంది. జ్వరం, దగ్గు, పడిశం, మల బద్ధకం, మశూచి, తల నొప్పి, పొంగు మొదలైన రోగాలను మాన్పుతుంది.

ఇలాగే-ఇంద్ర నీలం (బ్లూ సెఫైర్), గోమేధికం వైఢూర్యం అనే మరి కొన్ని రాళ్లున్నాయి- ఈవన్నీ నవ రత్నాలుగా పిలు స్తాము.

గ్రహస్థితి మనిషి ఆరోగ్య స్థితినితెల్సుకుని వారికి తగ్గ నవ రత్నాన్ని వాడమని జ్యోతి ష్యులు తెలవిస్తుంటారు.

– రేవతీ నంద్

మహామహుల ఆత్మస్థైర్యం

కేక్ పుజిటోకో అనే 48 సంవత్సరాల వయస్సు గల ఓ వ్యక్తి టోకియోలో వుంటు న్నాడు. ఆయన 10 మైళ్ళు ఎక్కడా ఆగకుండా ఈత కొట్టాడు. అందులో ఏమిటి విశేషం అంటున్నారా? పుజిటోకోకి రెండు కాళ్లూ లేవు. కాళ్ల లేకుండా ఈత సాగించడం ఎంత కష్టమైన విషయమో మనం ఊహించగలం. చిత్రమేమిటంటే అతను కాళ్ల వున్న వాళ్లతో సమానంగా ఈత ఈదాడు. 3 గంటల 25 నిమిషాలలో 10 మైళ్ల కాళ్ళు లేని ఓ వ్యక్తి ఈదడం అసాధారణ మైన విషయం!

కాళ్ల లేకుండా నృత్యం చేసే ఒక వ్యక్తి కూడా వుండే వాడంటే మనకు ఎంతైనా ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. 16వ శతాబ్దంలో సబాస్టిన్ స్టిహోలా అనే పేరు పొందిన డ్యాన్స్ మాస్టరు ఒకాయన ఉండేవాడు. 11 సంవత్సరాల వయస్సులో అతని రెండు వేళ్ళూ దెబ్బ తిని నిరుపయోగమై పోయాయి. సబాస్టిన్ దుర్భర దారిద్ర్యం అనుభవించేవాడు. తన అంగ వైకల్యాన్నీ, దారిద్ర్యాన్నీ లెక్క చెయ్యకుండానే అతను ధైర్యంతో నృత్యం చేసేవాడు. పట్టుదలతో తన కృషిని సాగించాడు. కృత్రిమ కాళ్లను అమర్చుకొని ఆయన నృత్యంలో ఉన్నత శిఖరాలను అధిరోహించాడు. ఫ్రెంచి బాలెట్‌కు సబాస్టియన్‌ను పితామహుడుగా పేర్కొంటారు ఫ్రెంచి దేశస్థులు.

హెలెన్ కెల్లర్ అంధురాలే కాదు, బధిరురాలు కూడా. ఆమెను అంధత్వం గానీ, చెవుడు గానీ ఏమీ చెయ్యలేక పోయాయి. మొక్కవోని ధైర్యంతో ఆమె రచనా రంగంలో ఎంతో కృషి చేసింది! ప్రవంగ కర్తగా పేరు పొందింది. 10 పుస్తకాలను రచించింది. అంగ వైకల్యం గల తనలోటి వారికి ఆత్మ స్థైర్యాన్ని కలిగించింది.

ఒక విద్యుచ్ఛక్తి ప్రమాదంలో 27 సంవత్సరాల యువకుడైన సామీ ఘోష్ చేతులూ పూర్తిగా దెబ్బ తిని పోయాయి. ఈ దుర్ఘటన అతనికి 8 సంవత్సరాల వయస్సులో జరిగింది. అయినా అతను అధైర్యం చెందక కాలి వేళ్లతో వ్రాయడాన్ని అభ్యసించాడు. ఘోష్ తన బి.ఏ. మొదటి సంవత్సరం పరీక్షలను మధ్య ప్రదేశ్‌లోని రవి శంకర్ యూనివర్సిటీలో 1980వ సంవత్సరంలో వ్రాశాడు కాలి వేళ్లతో, దిగ్విజయంగా!

ఇంగ్లాండులో ఒక అనన్య సామాన్యమైన వ్యక్తి వుండేవాడు. అతని పేరు ఆర్థర్ మాక్ ముర్రో కావనాగ్. ఆయన పుట్టుకతోనే కాళ్లూ, చేతులూ లేకుండా పుట్టాడు. అతనిది చెక్కు చెదరని ఆత్మ విశ్వాసం. తన స్థితికి ఏమాత్రం నిరుత్సాహం చెందలేదు. అత్యంత పట్టుదలతో అనేక విద్యలు నేర్చుకొన్నాడు. గుర్రపు స్వారీలో ప్రావీణ్యత పొందాడు. పడవ పందాలలో పాల్గొనేవాడు. నైపుణ్యంతో చేపలను పట్టేవాడు. ఆర్థర్ మాక్ 14 సంవత్సరాల పాటు బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో మెంబరుగా వున్నాడు.

ప్రముఖ హాలీవుడ్ సినిమా నటుడు రెక్స్ హారిసన్‌కి ఒకటే కన్ను. 'మైఫెయిర్ లేడీ' చిత్రంలోని ప్రొఫెసర్ పాత్రలో అతని నటన ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అతనికి మంచి పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చి పెట్టింది. అతనికి రెండవ కన్ను లేదని తెలిసిన వారు బహు తక్కువ మంది!

ప్రపంచంలోని మహా మహులలో వివిధ రకాల అంగ వైకల్యం గల వారు కొందరున్నారు. కవి పోప్ అంగ వైకల్యం గల వారు. చిన్నతనంలో థియోడర్ రూజ్ వెల్ట్, బోసిన్‌లు అనేక అస్వస్థలకు గురి అయ్యారు. సెర్వాంటెస్‌కు విపరీతమైన నత్తి. పాపం ఆయన ఒక్క పదాన్ని కూడా తడబాటు లేకుండా మాట్లాడే వాడు కాదు. ఫ్రాంక్లిన్ రూజ్ వెల్ట్ కుంటి వాడు. థామస్ ల్వా ఎడిసన్ బధిరుడు. మిల్టన్ కవి అంధుడు. స్టీఫెన్‌లు, డగ్లస్ గూని వాడు. అయినా ఆ మహనీయులు ధృతిని కోల్పోక ఆయా రంగాలలో ప్రతిభను సాధించారు.

– కొడిమెల శ్రీరామమూర్తి